

Kocsis Zsuzsanna

igen szavazatok száma: 23 arány: 88%
nem szavazatok száma: 0 arány: 0%
 tartózkodás: 3 arány: 12%

Hámori Ágnes

igen szavazatok száma: 23 arány: 88%
nem szavazatok száma: 0 arány: 0%
 tartózkodás: 3 arány: 12%

Ennek értelmében a közgyűlés titkos szavazással, 2026. szeptember 24-éig tartó határozott időtartamra elnöknek választja Juhász Dezsőt, alelnöknek Maticsák Sándor Istvánt, főtitkárnak Farkas Tamás Zsoltot, titkárnak Kocsis Zsuzsannát, a Magyar nyelvi szakosztály titkárnak pedig Hámori Ágnest.

A levezető elnök a választmány választott tagjának javasolja Kiss Jenő rendes tagot. Hozzászólás nem hangzik el. A levezető elnök megállapítja, hogy a megjelent rendes tagok 100%-a továbbra is jelen van, a közgyűlés határozatképes; elrendeli a szavazást. A titkos szavazás eredménye: a közgyűlés egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül támogatja Kiss Jenőnek választmányi taggá választását, határozott időtartamra, 2026. szeptember 24-ig.

4. A levezető elnök előadja, hogy a fenti határozatokban foglaltakra tekintettel szükséges elfogadni az alapszabály módosítását, valamint a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapszabályt is, egyben ismerteti az alapszabály módosításának tervezetét. Hozzászólás nem hangzik el. A levezető elnök megállapítja, hogy a megjelent rendes tagok 100%-a továbbra is jelen van, a közgyűlés határozatképes; elrendeli a szavazást.

A közgyűlés nyílt szavazással, egyhangúlag, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadja az alapszabály módosítását, valamint a módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt alapszabályt.

A levezető elnök megköszöni a tevékeny közreműködést és a közgyűlést berekeszti.

JUHÁSZ DEZSŐ
 Magyar Nyelvtudományi Társaság
 ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

E. Abaffy Erzsébet (1928–2023)

E. Abaffy Erzsébet halálával egy nagy nyelvész-nemzedék utolsó tagja távozott az élők sorából. Olyan nemzedék volt ez, amely évtizedeken át meghatározó szerepet játszott a magyar nyelvtudomány művelésében, s amely a tudányszeretet és a tanári hivatástudat

példájaként él a hajdani tanítványok – a mai szeniorok – emlékezetében. E nemzedék tagja volt Benkő Loránd, Berrár Jolán, Kázmér Miklós, továbbá Bárczi Géza tanítványi köre, amelyhez E. Abaffy Erzsébet is tartozott.

Első helyen azt idézném fel vele kapcsolatban, hogy egész szakmai életútja az egyetemi oktatáshoz kötődik. Pályája a Debreceni Egyetemen kezdődött: itt folytatta tanulmányait magyar–latin szakon 1951-ig, itt lett Bárczi Géza hűséges tanítványa és közeli munkatársa olyan kollégák társaságában, mint D. Bartha Katalin, B. Lőrinczy Éva, Papp László és felesége, P. Hidvégi Andrea, valamint Szathmári István. Ők valóságos családot alkottak mesterük körül, s amikor az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1952-ben létrejött a II. sz. Magyar Nyelvtudományi Tanszék, Bárczi Géza azzal a feltétellel vállalta el ennek vezetését, ha munkatársait is magával hozhatja Budapestre. E. Abaffy Erzsébet fiatal egyetemi oktatóként itt folytatta tovább pályáját. 1970-ben, amikor Bárczi Géza nyugdíjba menetele után a két nyelvész tanszék profilja és új neve kialakult, ő a Benkő Loránd által vezetett Magyar Nyelvtörténeti és Nyelvjárastani Tanszék (mai nevén a Magyar Nyelvtörténeti, Szociolingvisztikai, Dialektológiai Tanszék) tagja lett. Itt dolgozott 1998-ig, meghatározó szerepet töltve be e közösség munkájában. Ha számolunk azzal, hogy az egyetemi oktatásban már diákkorától részt vett, s pályája végén a tanszéki munkálatokban nyugdíjasként is tovább tevékenykedett, egy több mint 50 évet átfogó, egységes szellemű és rendkívül sokoldalú szakmai útra emlékezhetünk.

1998-ban, 70. születésnapja alkalmából e folyóirat lapjain köszöntöttem őt. Pontosabb szavakkal: annak tudatában, hogy ő minden nyilvános köszöntést a leghatározottabban elhárít, írásomban arra törekedtem, hogy munkásságának eredményeit és tanári habitusát állítsam a középpontba. Így ezúttal rövidebben szólok róla, felidézve először is azokat a fő tudományterületeket, amelyeket munkáival gazdagított. Ezek közé tartozik – időrendben elsőként – a misszilisek kutatása, mely az 1960-as években egészen új irányként jelent meg a magyar nyelvtörténetben. A második hatalmas terület az igejelezés és az igeragozás története, amelyet a BENKŐ LORÁND főszerkesztésében megjelent nagy szintézis, A magyar nyelv történeti nyelvtana keretében dolgozott fel. Ehhez szorosan kapcsolódott még egy tevékenysége: a fenti műnek egyik szerkesztője is ő volt.

Harmadik nagy tudományterületként a hangtörténeti kutatások emelkednek ki. E téren – számos korábbi tanulmánya után – a nagy összefoglalás a fentieknél később, 2003-ban jelent meg egy újabb szintézisben, a KISS JENŐ és PUSZTAI FERENC által szerkesztett Magyar nyelvtörténetben. E kötet általa írt hangtörténeti fejezetei korszakról korszakra haladva tekintik át a hangrendszer és a hangváltozások történetét az ősmagyar kortól az újabb magyar korig. Ennek kapcsán külön figyelmet érdemel a szerkezet: minden fejezet először bemutatja a hangrendszert az adott korszak elején, majd számba veszi (számos új szempont figyelembevételével) a hangváltozásokat a korszak folyamán, végül áttekintést ad a korszak végének állapotáról. A rendszertani szemlélet egész különleges módon nyilvánul meg egy záró fejezetben, amelyet mintegy ráadásként kap az olvasó a következő címmel: „Összefoglaló áttekintés a fonémarendszer legfontosabb változásairól”. Ha erre a megközelítési módra a felhasználó (adott esetben az egyetemi hallgató, a doktorandusz vagy az érett kutató) szemszögéből nézünk, csak elismeréssel adózhatunk a benne megnyilvánuló kristálytisza logika és áttekinthetőség előtt.

Ezek a tulajdonságok E. Abaffy Erzsébet valamennyi munkáját jellemzik. Ez bizonyára összefügg azzal, hogy az ő esetében a kutatói és a tanári attitűd tökéletes harmóniában

volt egymással. Előadásai és szemináriumai is azt az élményt nyújtották, hogy gondolkodásának vezérfonalát az összefüggések feltárásának a vágya jelenti, s ehhez mindig világos előadásmód társul. Pedagógiai irányelveit így lehetne összefoglalni: következtesség, szigorúság, igazságosság. Ezekkel teljes összhangban volt érdeklődése, nyitottsága és jóindulata. A hallgatókkal való közös munka a kötelező órákon túl más területeken is fontos volt számára. Azok, akik ma a misszilisek olvasásának és átírásának a szakemberei, többnyire tőle tanulták a mesterség titkait. Amikor 1987 és 1997 között a Régi Magyar Kódexek sorozat tanszéki munkálatait irányította, kötetek egész sora látott napvilágot, egyik-másik kifejezetten saját tanítványainak a közreműködésével.

Azt a lendületes munkát, amelyet 70 éves kora fölött is folytatott, egy fájdalmas fordulat szakította félbe. Szeretett férje, Egri Péter irodalomtörténész, az ELTE Angol Tanszékének professzora súlyos betegség után 2002-ben elhunyt. E csapás nyomán E. Abaffy Erzsébet a teljes visszavonulást választotta. Leköltözött kettejük kedves helyére, Balatonfüredre, s csak távoli kapcsolatot tartott fenn kollégáival. Ehhez hozzátenném: többen örzünk tőle kedves válaszleveleket.

Emberi habitusához visszatérve valamit még el kell mondani: saját személyét és teljesítményét soha nem helyezte előtérbe. Amilyen határtalan kötelességtudattal végezte minden munkáját, következetesen magára vállalva a közérdekű feladatokat, olyan mértékben került a személyes érvényesülésnek még az árnyékát is. Ez a magatartás ma már sokak számára elképzelhetetlen, talán érthetetlen is. Mégis: volt egy nemzedék, amely nagy mestereitől az önzetlen tudományoszeretet eszményét kapta örökségül, ezt követte, és ezt adta tovább.

KOROMPAY KLÁRA
ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem

Csúcs Sándor 80 éves*

A Magyar Nyelvtudományi Társaság Finnugor Szakosztályának ülésén Csúcs Sándor emeritus professzor köszöntésére gyűltünk össze, ismét egy kerek évforduló, mégpedig a 80. születésnap alkalmából. A nyolcvan év, ünnepeltünkre tekintve, hihetetlennek tűnik, azonban ha áttekintjük eddigi, sokoldalúan kiváló életművét, azt mondhatjuk, hogy ezen tudományos teljesítményhez kétségkívül idő, elmélyülés és sok kutatómunka kellett. Így tekintve már hihetőbbnek tűnik a nyolcvan év.

Hiszen Csúcs Sándor az MTA doktora az uráli nyelvek szakterületén, ezen belül a permisztika kiemelkedő kutatója, egyetemi tanár, a PPKE Finnugor Tanszékének elindítója, a Reguly Társaság megalapítója és – rövid szünet után – jelenleg is elnöke, a Finnugor Világ szerkesztőbizottságának elnöke és szerkesztője. Főbb kutatási területei a finnugor összehasonlító nyelvészet és az etimológiai kutatások, valamint a tudománytörténet. Mindezek mellett tevékenységében jelentős az egyetemi oktatás, a tudományos szervezés és a tudományos ismeretterjesztés is. És lehetne bővíteni a sort.

* Elhangzott a Magyar Nyelvtudományi Társaság 2023. április 11-i ülésén.